

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

बी. ए. – (विशारद) सामाजिकशास्त्रे

परीक्षा : एप्रिल / मे – २०२४

द्वितीय वर्ष

सत्र – ३

विषय:- मराठ्यांचा इतिहास (शिवकाळ) (HC-302)

दिनांक: २३/०५/२०२४

गुण : १००

वेळ : दु. २.०० ते दु. ५.००

सूचना : सर्व प्रश्न सोडवा.

प्रश्न १ दीर्घोत्तरी प्रश्न सोडवा (कोणतेही दोन)

(४०)

१. भारतीय भाषांतील मराठ्यांच्या इतिहासाच्या लिखित साधनांची माहिती द्या.
२. मराठी राज्याच्या उदयाला कारणीभूत ठरलेल्या घटकांची चर्चा करा.
३. शहाजी राजांच्या कार्याचे मूल्यमापन करा.
४. इ. स. १६५९ ते १६७४ या काळातील शिवाजी राजे व आदिलशाह यांच्यातील संबंधाचा थोडक्यात आढावा घ्या.

प्रश्न २ थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही तीन)

(३०)

१. शिवाजीराजांच्या आग्राभेटीची कारणे कोणती? या भेटीचे आणि शिवाजीराजांच्या सुटकेचे वर्णन करा.
२. शिवाजीराजांच्या कर्नाटक मोहिमेची माहिती द्या.
३. संभाजी महाराजांच्या कारकिर्दीचे मूल्यमापन करा.
४. पेशवा बाळाजी विश्वनाथच्या कामगिरीचा आढावा घ्या.
५. मराठ्यांच्या इतिहासाच्या मौखिक साधनांची माहिती द्या.

प्रश्न ३ टीपा लिहा. (कोणत्याही दोन)

(३०)

१. मराठी राज्याच्या उदयाची राजकीय, आर्थिक व सामाजिक पार्श्वभूमी
२. अफजलखान स्वारी
३. शिवाजीराजांचा राज्याभिषेक
४. चौथाई व सरदेशमुखी

Translation in English

Sub: History of the Marathas (Royal Period) (HC-302)

Instructions: Attempt all questions.

Q.1. Answer in detail (Any Two) (40)

1. Give an account of written instruments of Maratha history in Indian languages.
2. Discuss the factors that led to the rise of the Marathi state.
3. Evaluate the works of Shahjiraje.
4. Briefly review the relationship between Shivaji Raje and Adil Shah from 1659 to 1674 AD.

Q.2. Answer in brief (Any Three) (30)

1. What are the reasons for Shivaji Maharaj's visit to Agra? Describe this visit and Shivaji Maharaj's escape.
2. Give an account of Shivajiraj's campaign in Karnataka.
3. Evaluate the career of Sambhaji Maharaj.
4. Review the achievements of Peshwa Balaji Vishwanath.
5. Explain the oral tools of Maratha history.

Q.3. Write short notes. (Any Two) (30)

1. Political, economic and social background of the rise of Marathi state
 2. Afzal Khan Campaign
 3. Coronation of King Shivaji
 4. Quarter and Sardeshmukhi
-